

# Jó estét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 16. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1933 január 20

## Hóstatí

gazdák menek holnap küldöttségbe a pénzügyigazgatóhoz. Egy igen régi sérelem ügyében. És pedig olyan igazságtalan ügyet akarnának reparálni, amelyhez hasonló ritkán lehetséges az adózás történetében. Az történt ugyanis, hogy Kolozsvár gazdáival éveken keresztül olyan adókat fizetettek be, amely jogtalan volt. Házaadót kellett lepengetni a szigorú, de egyébként könyörtelen adóhivatalnak olyan esetekben is, amely homlok iránt ellenkezik az egyenesadóról szóló törvény 17. szakaszával, amely kimondja, hogy a városokban élő gazdák, akiknek lakásuk nem nagyobb három szobánál, a falusi gazdáknak nyújtott házaadó mentességet élveznek. A Hóstat és Kolozsvár más városrészeiben élő gazdák a törvény végrehajtó közegeinek elnézése miatt olyan hatalmas összeget kényszerültek befizetni az adóhivatalba, amelyet bizonyára a vegzaturák, árverések és végrehajtások tömege előzött meg, vagy pantentirozott. A Hóstat gazdáinak sorsa a sérelem sorozata volt már hosszú évek óta. Tudjuk jól, hogy a kisajátítás révén is súlyos anyagi csapás és vastag igazságtalanság érte őket. Sőt ezek után a birtokok után is hosszú ideig ők fizették az adókat holott ezeknek a földeknek a hasznát mások élvezték. A mostani kipattant adósérelem ügye — és itt büszkén hivatkozunk lapunkra a „Jóestétre!” amely a gazdák megnyomorítását felfedezte, leleplezte és a fórum elé vitte — elsősorban lokális ügy és ennek orvoslását minden fórumon keresztül kell, hogy vigyék. És itt ennél az akciónál fel kell hívunk a magyarság kamarai és szenátusi képviselőinek vezetőit és tagjait, tegyék szóvá az ország mind a két törvényhozó testületében ezt a maga nemében páratlan jogfosztást. Tesseék a plénum elé vinni ezt a sérelmet és az igazság, meg a törvény vonatkozó szakasza alapján helyrehozni ezt a „kis” tévedést, mely éveken át olyan súlyos terheket rótt az amugy is leszegényedett gazdátársadalomra. De ezuttal kijelentjük, hogy a jövő érdekében ne legyen elég az anyagi reparáció, hanem adjanak a gazdáknak elég ételt abban, hogy eljárást indítsanak azok ellen, akik a törvénytelenséget azzal követték el, hogy vagy nem értenek a törvény magyarázásához, vagy pedig rossz karaktárból mellőzték a vonatkozó

szakasz alkalmazását. Hisszük, hogy ebből az itt kiásott, lokális igazságtalanság a parlamenten keresztül végig fog hangzani az or-

szágon. Nem fog siket fülekre találni a kormánynál sem, mert valószínűnek tartjuk, hogy nemcsak Kolozsvár, de Erdély más városá-

nak gazdái is élvezték a végrehajtó közegek — legyünk jó indulatúak — törvénytudásának pongyolását. (z.)

## HOCK Jánost egy évi börtönre, 10 évi hivatalvesztésre ítélte a TÖREKY tanács, de azonnal szabadon engedték

BUDAPEST. Tegnap reggel 9 órakor ritkán látott hatalmas érdeklődés mellett vette kezdetét Hock János nemzetgyalázási bűnperének a tárgyalása, amelyet páratlan izgalom előzött meg. A Törek-tanács váratlanul

csak hatvan jegyet bocsájtott a sajtó és a közönség rendelkezésére s hölgyek egyáltalán nem vehettek részt a tárgyaláson. Hock Jánosnak a tárgyalóterembe léptekor

élénk morajlás fut végig a termen, aminek hallatára az ősz, 74 éves Hock János fel-emeli kezét és boldogan int üdvözlést a közönség felé.

és mosolyog. A hatalmas száll férfi görnyedt hátával, nyírott őszhajú fejével csupa derű. Háta mögött áll védője, dr. Nagy Vince, vele szemben az ügyészi pódiumon már ott ül a vádat képviselő ügyész: dr. Traeger László.

Fél tíz óra után dr. Törek Gyéza vezetésével bevonul a bíróság, elől a törvényszék elnöke, utána a szavazóbirák.

— Méltóságos elnök urnak alássan jelentem — üti össze bokáját a fegyőr — Hock Jánost a fogházból elővezettem.

— Rendben van, — mondja az elnök és megnyitja a tárgyalást. — Hock János...

Hock János botjára támaszkodva áll a bírói emelvény előtt.

— Itt vagyok, — mondja. Hangja reszket, elfogódott.

Az adatok bemondásánál. „Mi volt a foglalkozás?” Törek elnök a volt szót megnyomja.

— Én római katolikus pap vagyok, — feleli Hock.

NEMZETGYALÁZÁS ÉS A BÉKE MEMORANDUM ALÁÍRÁSA

Kezdetét veszi a tulajdonképeni tárgyalás. Az első vád ellene az, hogy a „Bécsi Magyar Ujság” 1922 augusztus 27-ik számában cikket írt, amelynek tartalma, a vádirat szerint alkalmas a magyar állam hitelének csorbitására és becsületének megsértésére. A cikk

éles hangon támadja a magyar feudálizmust, a csendőrszorongással végrehajtott választá-

sokat, a katonai diktatura vezetőit s az egész akkori szociálpolitikát.

A cikket felolvassák. Majd Hock János az elnök kérésére hitet tesz pacifista világnézetére. Egész életében pacifista voltam. Pap vagyok s hiva az Ur azon parancsának: Ne öl! A vasat nem azért teremtette az Ur, hogy belőle szuronyt csináljanak, hanem hogy ástót s egyéb szükséges szerszámokat.

Nem azért jöttem haza, hogy védekezsem, hanem hogy tisztázzam magam, —

mondja Hock. — 1922-ben, amikor az interparlamentáris unió Bécsben tárgyalt, — folytatja Hock — és Bécsben tartózkodtam és megjelentem a konferencián, amihez, mint képviselőnek jogom volt. Mikor a memorandumot fel akartam olvasni, odajött hozzám gróf Apponyi Albert s kért, hogy álljak el a szótól, mert az ország érdekeinek sem kívánatos, hogy ezt az ügyet a nyilvánosság előtt szellőztessük. Akkor én el is álltam a szótól. Később a memorandumot az októberi kormány tagjaival együtt alá írtam, de az újságba való közlésre felhatalmazást nem adtam. Engem lepett meg a legjobban, mikor a „Bécsi Magyar Ujság”-ban a memorandumot ki-

nyomva láttam. Kijelentem, hogy ehhez nekem semmi közöm sem volt s csak azért nem cáfoltam meg, mert ezt nem tehettem politikai barátaimra való tekintettel.

Ezután az ügyész indítványozza, hogy rendeljék el a zárt tárgyalást, mert két olyan jelentést kell felolvasnia, amelyeknek tartalma nem tartozik a nyilvánosságra. Védő tiltakozik, de kihirdetik a zárt tárgyalás megtartását s a közönség elhagyja a termet.

A zárt tárgyalás háromnegyed tizenkétig tartott, amely után Törek tanácselnök szünetet rendelt. Hock János a szünet alatt, nem törődve a kíváncsiakkal, uzsonnázni kezd abból a csomagból, amelyet öccse adott át neki.

### AZ ÍTÉLET

BUDAPEST. Éjfél előtt hirdette ki Hock János bűnperében a Törek tanács az ítéletet, amely

bűnösnek mondja Hock Jánost az interparlamentáris konferencia elnökéhez írott memorandum aláírásáért és az enyhítő körülményeket figyelembe véve, egyévi börtönbüntetésre és 10 évi hivatalvesztésre ítéli.

Ügyész és védő felebbeztek az ítélet ellen.

A bíróság elrendelte Hock János szabadonbocsátását.

## Vörös zászlókat tüzték ki Kolozsvár külvárosainak különböző helyein

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap éjjel három vörös zászlót tüzték ki Kolozsvár külvárosainak különböző helyein. Egyet a Pata-ucca 8. és 11. számú házak között, a másikat az Energia-gyár előtt, a harmadikat pedig a Transylvania butor-

gyár előtt a villanyhuzalon. A zászlókra ez volt nyomtatva: „Le a fasiszta terrorral!” „Le a háborúval!” A rendőri nyomozás eddig csak annyit tudott megállapítani, hogy a vörös zászlókat kommunisták tüzték ki. A nyomozás folyik.

## Új legelőszabályrendeletet készített a város, amely kielégíti az érdekelt gazdákat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Deleu polgármester ma délelőtt nézte át a Bolfa tanácsos által készített új legelőszabályrendeletet, amely végre nyugvó pontra állítja a legelőhasználat körül a Hóstat és Monostor gazdái között állandóan felsz-

nen levő ellentéteket.

Hogy mit tartalmaz az új szabályrendelet, még nem tudhatjuk ugyan, de Deleu polgármester szerint ez kielégíti az érdekelt gazdákat.

# Gyerünk a GRAND ELITE étterembe esténként szalonzene

## Az új vízműszabályrendelet hibái és előnyei

### Nem biztosít ötvenszázalékos vízdíjengedményt az új házaknál s nem gondoskodik a külváros vízellátásáról

**Csak látszólagosan drágult Kolozsváron a víz, mert a leszállított vízmennyiségnél nincs túlfogyasztás**

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi években azt hittük, hogy a városi vízműveknek voltaképp egyéb teendője sincs, mint az, hogy különböző szabályrendeleteket készítsen a vízfogyasztás szabályozásáról. Mert az utolsó három esztendőben egyebet sem hallhattunk a vízművek berkeiben, hogy három hónaponként alkottak meg egy-egy szabályrendeletet, de egyik sem felelt meg a kívánt célnak. Arról viszont, hogy a periferiákat vízzel és csatornázással lássák el, a vízműveknél nem akartak tudni. Nem csodálkozunk ezen, hiszen a vízművek igazgatóságának fejenként 40—50 ezer lej havi fizetésük volt, amelyhez még különböző címletű jutalékok járultak hozzá, úgyhogy a derék vízműigazgatóknak száz-ezer lej körül mozgott a jövedelmük.

Annyi sok kísérletezés után végre Stan Vidrighin lesújtó jelentése alapján az elmúlt héten elkészült az új vízműszabályrendelet, amelyet részleteiben is elfogadott a város vezetősége, úgyhogy ha a kitűzött nyolcnapos terminus alatt felebbezés nem érkeznék, jogerőssé válik és azonnal hatályba lép.

Legérdekesebb azonban a dologban az, hogy annyi kísérlet után megalkotott szabályrendelet, amely különben nem sokat különbözik az eddigi szabályrendeletektől, senki sem ismeri. A hírlapi cikkek ebben az ügyben egymásnak ellentmondanak. Sokan azt a felfogást képviselték, hogy az új vízműszabályzat megdrágítja a vizet, mások meg azt hangoztatják, hogy az új szabályrendelettel megolcsult a víz.

Tagadhatatlan, hogy az új vízműszabályrendeletnek súlyos hibái vannak, így nem

tartalmazza azt a bizonyos szakaszt, amely az új házaknál 50 százalékos árengedményt biztosít a háztulajdonosoknak. A másik súlyos hibája az, hogy nem intézkedik a periferiák vízellátásáról és csatornázásáról.

Sokan azt vitatják, hogy a vízdíjak az új vízműszabályzat szerint megdrágultak. Ennek megdöntésére álljon itt dr. Nagy Ferenc ügyvéd, magyarpárti városi tanácsos nyilatkozata, aki különben a vízműszabályrendelet legjobb ismerője:

— Egyik legfontosabb intézkedése az új vízműszabályrendeletnek az, — mondotta dr. Nagy Ferenc tanácsos — hogy az eddigi rendszertől eltérően a fogyasztónak, aki órát szereltet fel, nem kell egyösszegben kifizetnie a vízóra vételárát, 3600 lejt, hanem száz lejes részletekben.

A második igen fontos pontja a szabályrendeletnek a díjak leszállítása. Eddig egy szoba után 150 lej évi díjat fizettek, míg a jelenlegi vízműszabályzat

**120 lejben állapítja meg a szobánkénti alapárát.**

Ugyanakkor, amikor az alapárat leszállították,

**az egyszoba utáni vízhasználati kvantumot 43 köbméterről 18 köbméterre szállították le.**

Sokan azt hiszik ezek alapján, hogy ezzel a csökkentéssel a víz drágult. Téves hit. Mert igazolni lehet azt, hogy

**egy szoba után nemhogy 43, de 18 köbméter vizet sem tudnak elhasználni.**

Ebből a vízmennyiségből moshatnak, főzhetnek és akármit csinálnak, nem képesek 18 köbméter vizet többet fogyasztani. Hogyha ezek után megengedi magának valaki, hogy egész nap fürödjön s öntözésre és különböző dolgokra használja a vizet,

**a többletet fizesse meg.**

— Példának szolgáljon egy 16 lakrészből álló ház, amelynek a havi megengedett vízfogyasztása az új vízműtervezet szerint 44 köbméter. Ezzel szemben, annak ellenére, hogy ugyanott mosnak, főznek és főznek,

**fogyasztás 16 köbméter.**

Tehát ezek az adatok

**megdöntik azokat a kombinációkat, hogy a vízfogyasztás drágult volna.**

Az üzletekre vonatkozó eddigi rendszer az volt, hogy az üzletek, tekintet nélkül a fogyasztásra, 450 lejt fizettek évente, míg az új vízműtervezet szerint

**a fogyasztás mennyiségét 40 köbméterben állapítja meg 120 lejes évenkénti alappárral.**

## Ön sokkal takarékosabb ember,

mint szomszédja, de azért embertársi kötelessége őt figyelmeztetni arra, hogy sokkal hosszabb ideig él ruhája-fehérműje, ha azokat

**CZINKNÉL tisztíttatja, festeti.**

## A hóstáti gazdák küldöttségileg kérik a jogtalanul szedett házadó visszatérítését

CLUJ-KOLOZSVÁR. Elsőnek jelentette a „Jó estét!” a kolozsvári adóhivatalnak azt a „parányi” tévedését, amely miatt a hóstáti gazdák évek óta jogtalanul fizettek házadót, holott az egyenesadóról szóló törvény 17. szakasza világosan előírja, hogy a városokban élő gazdák, akiknek lakásuk nem nagyobb három szobánál, a falusi gazdálkodóknak nyújtott házadómentességet élvezik. Tehát a jogtalanul fizetett házadót tulajdonképpen vissza kellene fizetni a hóstáti

gazdáknak akár készpénzben akár adótartozásra betudni.

Ezt a vitás ügyet akarja a Kolozsvári Gazdasági Egyület tisztázni akkor, amikor dr. Bartha Ignác ügyész vezetésével küldöttség keresi fel a kolozsvári pénzügyigazgatót, akit arra fognak kérni, hogy a hóstáti gazdáktól jogtalanul szedett házadót a gazdáknak visszatérítse. Hír szerint a gazdák küldöttsége holnap délelőtti látogat el a pénzügyigazgatóhoz.

## SZINHAZ és MOZI

Pénteken utóljára: Kadétkisasszony. Gustav Fröhlich és Dolly Haas nagyszerű operettje a Kadétkisasszony pénteken utóljára megy a Szinkör Mozgóban. A pénteki játszás után a filmet végleg bevonják a forgalomból!

### MAGYAR SZINHAZ MŰSORA:

Szombaton éjjel 10 és háromnegyed órakor: *Van-e valami előzmény a világban?* (Hennequin és Veber világhírű pikáns francia vígjátéka. Kizárólag felnőtteknek. Új betanulással. Sorozatszám: 40.)

Vasárnap délelőtti 11-kor: *Hőfőhérség* (Gyermekelőadás rendkívül olcsó helyárakkal: 10, 15, 20, 25 és 30 lej. Sorozatszám: 41.)

### ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, január 20: *Traviata*. (P. Stellanescu—Goangă baritonista fellépésével.)

Vasárnap, január 22: (este) *A zsidónő*.

### DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora

Szombattól: *A milliók tolvaja*. A főszerepben: Willi Forst.

### EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdete 5, 6 és 9 órakor: *A cseka kamasz*. Főszerepben: Neli Hamilton, Kay Jonson. — *Mindent egy csókért*. Főszerepben: Don Jos Moica, Mona Maris.

### AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZI-MŰSORA:

Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor: *Ben Ally*. Keleti dráma. Főszerepben: Betty Campson. Műsor előtt 2 fekvőjáték.

Hétfőn 5 és 7 órakor: *Ben Ally*. Keleti dráma.

## RÁDIÓ

PÉNTEK, január 20.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19: Előadás. 21: Szimfonikus hangverseny. 22: Előadás. 22:45: A hangverseny folytatása.

Budapest. 10.15: Szimfonikus hangverseny. 15: Harangszó. 15.05: Gramofon. 16.30: Diákfelőla. 17: Előadás. 18.45: Előadás. 19.15: Bura Károly cigányzenekara. 20.30: Az operaház előadásának közvetítése. Utána: jazz cigányzene.

Bécs. 12.30: Adler-kvartett. 13.45: Bohnen Mihály gramofonon. 14.15: Gramofon. 16.55: Liszt-hangverseny. 17.50: Vegyes hangverseny. 21.15: Zenei hangverseny.

## APRÓHIRDETÉSEK

HASZNALT RUHÁKAT állandóan vesznek, eladok. Női dolgokat bizományba elfogadok. Glück, Főter 18.

SZERÉNYIGÉNYQ intelligensebb — 40 körüli egyedül álló asszonyt háztartásba özvegy urasszony mellé a házra felvesznek. Pap, Calea Motilor 18.

IRÓGÉPET használtat veszek. Be Str. Sincal 18. (vált Hegedűs Sándor ucca).

OLCSÓN ELADÓ egy jó számkötés és egy tábori ágy. Str. Florilor (Bucuresti) 5. szám.

EGY szoba, napos oldalon, Donát 96. szám alatt olcsón kiadó.

## SZINKÖR MOZGÓ

Szombattól 3, 5, 7 és 9 órakor:

## A milliók tolvaja

WILLI FORST

Vidám kalandorregény

## SZINKÖR MOZGÓ

## Teához vegyen BONYHAY-féle májpástétomkonzervet 1 doboz ára: 10

Calea Traian No. 13. Calea Regele Ferdinand No. 16. és Strada Memorandului No. 4.

## IGY IRJÁK PÁRISBAN ÉS IGY LÁTJÁK BUKARESTBEN

VIZIÓ veszedelemes huszár-  
ezredekéről, fegyver-  
szállításokról, hadi TANKOKRÓL, új bombavető  
repülőgépekről és az ujeurópai HÁBORURÓL

Halottak szellemével társalog a rémlátó francia sajtó s így van mit írnia az „Universul“-nak

PÁRIS. A bukaresti „Universul“ a párisi „L'Illustration“ tegnapi számából igen érdekes cikket közöl Aristid Briand volt francia és Stresemann volt német külügyminiszter thorg-i beszélgetéséről, amelyet e két nagy politikus még 1926 szeptemberében folytatott le egymás között. A beszélgetésnek az a legnagyobb érdekessége, hogy ez előtt

hét évvel történt, mégis idő-szerű.

A két államférfiu a katonai ellenőrzés ügyét tárgyalta le.

Stresemann kérte Briandot, hogy vigye keresztül a Népszövetségben a katonai ellenőrzés megszüntetését.

Különböző ellenvélemények után Briand szavát adta, hogy a katonai ellenőrzést Németországban megszünteti.

Briand betartotta a szavát, a katonai ellenőrzés megszűnt Németországban, valamint a többi legyőzött államokban, Ausztriában, Magyarországon és Bulgáriában. Eredmény?!

Azóta ezek az államok — írja az „Universul“ — megszabadulva a szövetséges hatalmak katonai ellenőrzésétől, nem csinálnak egyebet, mint nap-nap után fegyverkeznek.

A cikk írója szerint a békeszerződés katonai záradékait egyetlen egy állam sem respektálja.

Amióta a katonai ellenőrzést eltörölték. Ime a bizonyítékok: a versaillesi békeszerződés Németországban egy elenyészőben kicsi nemzetvédelmi hadsereg tartását engedte meg, amelynek fele tengeri, másik fele szárazföldi haderő lehet. De ugyanaz a szerződés a legerélyesebben megtiltotta, hogy

Németországnak bombavető repülőgépei, nehéz tüzérsége, tankjai és gépfegyverei lehessenek.

És a valóság az, hogy Németország 1926 óta a birodalmi véderő csapatait lassan-lassan felfegyverzi és a háborúhoz szükséges legmodernebb anyagokkal látja el hadseregét. Egy új típusu tankot és egy új típusu motorgépfegyvert állított be 1931-ben,

a königsbergi fegyvergyárat pedig a legmodernebbül rendezte be.

A hadseregét úgy gyakoroltatja, amint azt egy modern háború megkívánja. Vannak motorbiciklis csapatok, amelyeket a versaillesi szerződés kategorikusan megtilt és tekintve azt, hogy

Németország ipari fejlettsége és képessége határozottan alkalmas arra, hogy egy új háborúhoz szükséges anyagot elkészítsen, Németország ezt ki is használja.

A szakértők szerint Németország a mozgósítás első napján fel tudja szerelni hadseregét,

minden élő embert és állatot elpusztító modern fegyverekkel, tankokkal és hatalmas traktorok által vont nehéz ágyakkal.

Az egész véderő motorbiciklivel van ellátva, ami nem jelent egyebet, mint azt, hogy háború esetén a csapatok villámgyorsan tudnak előretörni.

Ugyanakkor — írja az „Universul“ — Magyarország sem marad dicső szövetségese mögött.

Csak nemrég 40 autót vásárolt a hadsereg

több ezer lovat azon a címen, hogy a pénzügyi ellenőrköt akarja lovasítani,

a valóság pedig az, hogy hat veszedelemes huszárezre-det állított fel.

Csak a napokban derítették fel azt a hatalmas arányú fegyverszállítást Ausztriában, amelyet Olaszország küldött Magyarországnak és egészen bizonyos, hogy ez a küldemény nem az első, mint ahogy nem is lesz az utolsó. A szentgotthárdi ügy megismétlődik, mert

az ausztriai kormány teljesen Olaszország és Magyarország védelmére kelt.

Természetes, hogy ilyen dolgokkal szemben — kommentálja a „L'Illustration“ fenti cikkét szöszörint közlő „Universul“ — Franciaország és a kisanant demarsot nyújtott át az osztrák kormánynak. Dollfuss kancellár azonban a már kívülről ismert szöveget mondatla el, amit a szentgotthárdi ügy al-

kalmával már egyszer elmondott.

Ezek szerint a helyzet sokkal súlyosabb, mint amilyennek látszik.

A béke érdeke és a saját biztonságunk — írja az „Universul“ — kockán forog.

Közép-Európának van egy tűzvonal, amely Berlintől indul ki Bécsen és Budapesten keresztül Szófiában áll meg.

A kisanantnak nem szabad megelégednie Dollfuss feleletével, sem pedig — írja az „Universul“ —

azzal a nagyhangú kijelentéssel, amit Gömbös minduntalan mond, hogy a magyar kormány követeli a békeszerződések felülvizsgálatát,

de csakis a békés eszközök útján.

## Egymillió darab 1 lejes jegyzékcédulákkal és 1-2 lej értékű „koldusjegyekkel“ tervezik a munkanélküli segélyalap előteremtését

CLUJ-KOLOZSVÁR. A munkanélküliek segélyezési bizottságának egyik tagja, Rózsa Mór újabb ötletet vetett fel a segélyezéshez szükséges anyagi alap előteremtésére.

A terv szerint egymillió darab jegyzékcédulát nyomtatnának, amelyekre a kereskedők a kiszolgált áruk értékét számolnák el és a jegyzékért egy lejt számítanának fel a vásárlásoknál. Ily módon egymillió lejt tudnának összehozni.

A fenti módon kívül beállítanának ugynevezett koldusjegyeket.

Ezek a jegyek darabonként 1—2 lej értékűnek és minden háztartásba bizományba elhelyeznének belőle néhány darabot.

Amikor a koldusok a háztartásokhoz adományokért megjelennek,

a lakosság nem pénzt adna nekik, hanem annyi darab ilyen koldusjegyet, ahány lejt akar

az illető koldusnak adni.

A koldus azután ezeket a jegyeket összegyűjti s azután ezekkel a jegyekkel, mint pénzzel vásárolhatna a városi élelmiszerraktárban olcsó áron. Ezzel az akcióval

többmillió lej összegyűjtését remélik.

A segélyezési bizottság egyébként a napokban propaganda-ülést tart, amelyre minden laptól egy-egy szerkesztőt kérnek föl, hogy az anyagiak összegyűjtésének módjait velük együtt megbeszéljék.

## Szorosabba fűzik a kapcsolatot Románia és Jugoszlávia között

BUCURESTI. Sándor jugoszláv király Szinajába érkezett. Ennek következtében Titulescu külügyminiszter január 31-re halasztotta párisi útját. Még pedig azért, mert a jugoszláv király látogatását politi-

kai megbeszélésekre is felhasználják. Ugyanis Románia és Jugoszlávia között szorosabbra akarják fűzni a kapcsolatot, mert az olasz román meg egyezésre irányuló tárgyalások sikertelenül végződtek.

## Tűz a Monostoron innen és túl...

## Miért oly gyakoriak mostanában a szobátűz „esetek“ Kolozsváron?

CLUJ-KOLOZSVÁR. Alig pár hete, hogy szinte naponta csengtik fel a tűzoltóságot szobátűz „esetek“ miatt

szerencsére talán a véletlen oka annak, hogy ezekből a szobátűzekből nagyobb katasztrófa eddig nem származott.

A gyakori tüzesetek ügyében felkerestük a tűzrendészet vezetőit, akikről megkérdeztük azt, hogy mi okozta ezeket a tüzeket.

Az illetékesek ennek egyhangúan abban jelik magyarázatát, hogy az építkezésnél tűzrendészet

szempontjából súlyos hibák és mulasztások történnék.

Ugyanis a város törvényhatósága már két évvel ezelőtt elhatározta, hogy az építkezéseknél szem előtt kell tartani a tűzrendészeti előírásokat. Ezzel szemben azonban

az építetők ezt a tanácsi határozatot egyszerűen mellőzik.

Az építkezéseknél így rendszerint olyan súlyos technikai hibák keletkeznek, hogy még az sem volna csoda, ha naponta több tüzeset fordulna elő. Valószínűnek tartjuk,

hogy az építetők

azért lazálják a szakértők kihívását, mert az horribilisapidijakkal terhelne meg a költségeiket.

Tehát a helyes az lenne, hogy a tűzrendészet szakértőit hivatalból kötelezzék

— külön kiszállási díj nélkül — arra, hogy a mérnöki hivatalal egyetemben a tűzrendészeti felülvizsgálati ellátás

— Ujból kitört a Krakatos tűzhányó. A hollandindiai Krakatos tűzhányó újból kitört. A tűzhányó óriási mennyiségű tüzes lávát vet ki kráteréből, a lángok egy kilométer magasra csapnak ki belőle.

— Árverés a volt Astra-mozgósínház ellen. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara képviselőiben dr. Pop Dénes a volt „Astra“ mozgósínház ellen 180 ezer lej és kamatainak megtérítésére árverést tüzetett ki. Az árverést 1933. január 30-án délután 3 órakor tartják meg az Iparkamara új épületében (Cuza Voda 5.). A lefoglalt tárgyak a következők: 562 szék és 3 gép, amelyeket a kikiáltási áron alul is eladnak a legtöbbet ígérőknek.

A 4 BRUSSILOW testvér c.oda akrobaták tüneményes mutatványai METROPOLBAN  
tíz napig a

## Tekézősport

Rovatvezető: Móricz Béla

A pályatest 1 méter 50 cm széles, két oldalán egy-egy 20 cm. magas oldaldeszka válassza el a két pályát egymástól és ez képezi a két pálya között a lefutó vályut is, ahol a golyó jön vissza a dobóhoz.

Pályatest lehet aszfalt, beton, vagy parkett. Semmiféle emelkedése vagy domborúsága nincs (mind a biniárd).

Megfelelő méretű helyen áll a pályába süllyesztve a kereszt. Ennek mértéke egyik csucstól a másikig 125 cm. Ezen lesznek a szigorúan egyméretű bábok egy 65 mm. széles acéllapon megjelölt helyen elhelyezve olyképpen, hogy a két szélső báb keresztmetszete pont 1 m. Ezen négyszögben fekvő bábok úgy osztatnak be, hogy egyik báb a másikhoz keresztmetszetben számítva csak 15 cm helyet (köz) hagyjak. (Golyók 16 cm).

A határvonalak (vándli) egész az első vonaltól a golyó fogóig megy. A golyó lefutó erős, finoman három gyalult lécből álló alkotmány, amely az állító fiúnál a báboknál 1 méter 20 cm magasan áll faoszlopokon és ott 90 cm hosszúságban kissé lejtősen indul a 20 cm széles vájú. Itt hirtelen esése van 2,50 cm hosszúságban a földből számítva 20 cm magasságig. Ott a két pálya között (vándlideszkák közt) egyenesen szállad 17 métert. Ott kap egy kis emelkedést 180 cm hosszúságban, 40 cm magasságra, ahol megtörve, 150 cm hosszúságban 2—3 cm eséssel a golyók álló helyeit képezi. Ennek befejezéséül van egy négyszögletes faoszlop, amely 60 cm magas és a tetején egy kerek lap van. Ez szolgál a vizesítő tál részére, amibe egy szivacs jön. Természetesen magassága 4 méter kel legyen.

— **Tekézősport.** Tegnap folyt le a Remény és Sport közötti barátságos mérkőzés 13 játékosal, amelyet 171—139 arányban a Remény nyert meg. — Ugyancsak a Kovács-pályán játszotta hosszú idő után a KAC első mérkőzését és ezt a Matador bajnokságátával 10 10 játékosal, amelyet 111—110 arányban a Matador nyert meg. — A szövetségbe belépett az 50-ik csapat „Napoca” Cluj név alatt és ezzel 10 város és 16 aréna 1260 taggal szerepelnek. — A Favorit—Hercules mérkőzés eredménye 12 játékos 124—120. — A Matador bajnokságát fényképe a Schuster-féle sportújságban van kiállítva.

**Aranyat és mindenemű ékszártárgyat legmagasabb díjazással, Fővárosi Arany és Értéktárgyérték Bizottság előtt.**

— **Mejlbeltte magát a temetőben egy idős varrónő.** Hort Amália 58. éves temesvári varrónő tegnap a józsefvárosi temetőben mejlbeltte magát. A revolverdörrenésre odaszaladt a temetőőr, aki már eszméletlenül állapotban találta az idős nőt. Értésítette a mentőket, akik súlyos állapotban a kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

## Belekeverték már a soffőröket is abba a feketeszeszbe, amit nappal főztek, éjjel finomítottak

CLUJ-KOLOZSVÁR. A feketeszeszesek mai tárgyalása „soffőr”-nap volt. Tudniillik a bünszövetkezet kötelékébe tartozó soffőrök kihallgatását fogatosították. De ezt megelőzőleg még két civil vádlottat hallgattak ki. Az egyik Citrom Izsák gyári munkás, aki előző vallomását visszavonja. A másik vádlott, Herman József, a gyalui gyár főzömeistere az elnök keresztelkedéseire mindent bevall. Előadja, hogy

**csak nappal volt jogukban főzni és éjjel finomítani. Sokkal több nyersanyagot használtak**

**el, mint amennyi legális szeszt gyártottak.**

Most következtek a soffőrök. Első soffőr, Gottlieb József bevallja, hogy háromizben szállított hordóba zárt szeszt autóján a gyalui szeszgyárból a Dézsma- és Magyar-uccai raktárakba.

Második soffőr, Citrom Sámuel szintén szeszszállító. a vizsgálóbíró előtt tett vallomását visszavonja. Azt mondja, hogy

**a vizsgálóbíró azzal fenyegette meg, hogy ha nem vall, bezárja.**

Harmadik soffőr, Kovács György itt egy kis derűs epizód történt.

Ugyanis a vizsgálóbíró római katolikusnak írta be Kovácsot, amit ő kikért magának, mert zsidó.

**Gyaluból két izben szállított szeszt. Éjjel szállították hordószámra.**

Kovács négy napig volt bezárva, amikor kiengedték, a vizsgálóbíró elé vitték s aláírtak vele egy vallomást.

Dr. Klein Miksa védő kéri annak a megállapítását, hogy Kovácsnak az az állítása, hogy négy napig be volt zárva, a vizsgálóbírónál miért nincs feltüntetve.

A tárgyalást holnap folytatják — végkimerülésig.

## El akarja tiporni a német köztársaságot az új erőre kapott császárpárti mozgalom

BERLIN. Németországban a monarchista-párt híveinek száma általánosan növekedik s mind nagyobb hullámokat ver a mozgalom. Első eset a háború óta, hogy tegnap

**a birodalom középületeire a köztársasági lobogók mellé kitűzték a császári lobogókat is.**

A birodalom elnökségi palotáján reggel még a köztársasági zászló lengett, délután pedig már csak egyedül a császári lobogó.

Az egyetemeken és az iskolákban ünnepélyek voltak, hatalmas beszédet tartottak és minden beszédben a Hohenzollern-dinasztia és a német birodalom közötti szolidaritást hangoztatták. A berlini egyetemen Schwend egyetemi tanár nagyszámu egyetemi hallgató előtt kijelentette, hogy

**a mai nap hatalmas tiltakozás a versaillesi szerződés ellen.**

A dolog a porosz országgyűlésben nagy feltűnést keltett és Jurgensen szociáldemokrata képviselő hevesen tiltakozott az ünnepségek és az ünnepségeken elhangzott szónoklatok ellen és követelte a császári lobogók eltávolítását.

Jurgensen támadását azonban a hitleristák visszautasították, leszavazták és így a császári lobogók vazták is a középületek falain és ornaín maradtak. Tehát az egész tüntetést hivatalosnak lehet venni. A porosz tartománygyűlésen való ságos harc következett a szociáldemokraták, kommunisták és a centripárt, másrészt pedig a hitleristák között. Végül a hitleristák győztek és a porosz „köztársasági” gyűlés fehér-fekete-piros császári színek lengedése alatt folytatta gyűlését.

BERLIN. Németország hivatalosan kijelentette, hogy nem írja alá az Odera folyó nemzetközivé tételére vonatkozó nemzetközi megállapodást, pedig ennek a folyónak nemzetközi tétele a versaillesi békeszerződésekben már le van szögezve. A jegyzőkönyvet még júliusban hosszas és súlyos viták után a versaillesi szerződést aláíró összes nemzetek képviselői aláírták Németország kivételével. A jelenlegi német kormány kijelentette, hogy teljesen magáévá teszi az akkori német bizottság álláspontját, amely visszautasította a jegyzőkönyv aláírását.

## Szárnyasokkal fajtalankodott egy száslónai parasztfiu

CLUJ-KOLOZSVÁR. A rendőrség tegnap letartóztatta László Sándor száslónai 18 éves parasztfiút, aki a rendőrségi adatok szerint egy tyukkal, amit a kolozsvári piacra hozott be eladás végett, faj-

talankodott. Az állatokkal szerelmeskedő parasztleányt a rendőrség letartóztatta s amennyiben a vád igaznak bizonyulna, úgy a parasztfiút az ügyészségnek adják át.

## TARSADALMI ÉLET

(—) **A Székely Társaság Arany János emlékünnepe.** A Székelyek Kolozsvári Társasága csütörtök este az Unitárius Főgimnázium dísztermében nagy közönség jelenlétében áldozott a halhatatlan költő emlékének. Dr. Kiss Elek unit. theol. tanár értékes bevezetője után dr. Császár Károly tanár tartott magasszárnyalású ünnepi beszédet.

Késmárki Miklós unit. theológus és Tárca Pötyi Arany költeményeket szavaltak nagy sikerrel. Az egyes számok között az Unitárius Theológia énekkara, a Bocskay Ref. Földész Dalkör és a Törökves Dalegyet énekel. Utó tanár és Kárpáti orsz. karnagy kitűnő dirigálása mellett frenetikus hatással.

(—) **A Romániai Ruházati, Textil és Bőripari Munkások Szövetségének kolozsvári csoportjai a munkanélküliek felsegélyezésére január 28-án este 9 órai kezdettel az Építőmunkások Otthonában (Patak-u. 7.) nagy álarcosbált rendeznek.**

(—) **A Székelyek Kolozsvári Társasága** e hó 22-én (vasárnap) délután 3 órakor a Társaság Farkas-ucca 7. szám alatti helyiségében tanoncai részére oktató előadást tart. Kérjük a munkaadókat, hogy tanoncaikat oda elküldeni szíveskedjenek. A székely háztartásbeliek szokásos vasárnap délutáni összejövetelét ugyanakkor 4 órától megtartják.

— **Uccai botrányt rendezett egy ittas hadirokkant, aki autóbussz elé állt és bottal beverte annak ablakait.** Puskás György Egyetem-ucca 8. sz. alatti lakos hadirokkant ma délben fél 2 órakor ittas állapotban megállította a Ferenc József-úton közlekedő 582. sz. autóbust. Az autóbust vezető soffőr, Stanciu Károly azt hitte, hogy fel akar szállani, de Puskás felszállás helyett az autóbussz elé állt és meg akadályozta annak elindulását. Mikor a soffőr a volán mellől leszállt és kérlelni kezdte a távozásra, Puskás felemelte botját és az autóbussz négy ablakát összetörte. A közelben állomásozó Vemir Victor közrendőr sietett a helyszínére, akit szintén megtámadott és botjával fejbe akart verni. Puskást a IV. kerületi rendőrség előállította.

— **Szabdlábra helyezték, de tegnap újból letartóztatták a felség sértéssel vádolt Fortu tanárt.** Tegnap tárgyalta a bukaresti törvényszék vádtanácsa a Fortu tanár letartóztatása ellen beadott felebbezést. A vádtanács helyt adott a felebbezésnek és Fortu tanárt szabdlábra helyezte. Tegnap délelőtti a fővárosban egy kisebb tömeg szimpátiatüntetést rendezett Fortu tanár mellett s Fortut öltetve, a törvényszék elé vonatt. Rendzavarás nem történt. Az éj folyamán Fortu tanár ellen az ügyészség újabb letartóztatási parancsot adott ki, mivel beigazolást nyert, hogy a felség sértést többizben követte el. Fortu tanárt ma hajnalban visszaszállították a bukaresti ügyészség fogházába, ahol éhségstrájkjába lépett.

**Reménygallért kifogástalanul, legszebben mos a „CRISTAL” Cluj. Cégtulajdonos: Tóth**

## H I R E K

**Naptár** Január 20. Péntek. Róm. kath. Fábán. Prot. Fábán. Görög. Eftimie. Izr. 22. Tebeth.

## Jóestet!

**Irja hadnagy.**

— *Hallotta? Az Irja hadnagy előadásán a cár két udvarhölgye beleesett a zenekari mélyedésbe. Szerencsére nagyobb bajuk nem történt.*

— *Még jó, különben az Irja hadnagyot ezentúl Sirja hadnagy címen kellene előadni...*

**A boldog vőlegény.**

— *Okos leány a menyasszonyod?*

— *Meghiszem azt. Kettőhöz való esze is van.*

— *Akkor nyugodtan elveheted...*

**Udvarias gyermek.**

*Tanító: Mondd meg nekem, fiam, hogy ha valaki 1894-ben született, hány éves most?*

*Pista: Férfi az illető, vagy nő?*

**— Inspekciós gyógyszerárak.**

Dr. Biró, P. Unirei (Főter), Apostol, C. Reg. Ferdinand (volt Ferenc József-ut), Demeter, C. Motilor (Monostori-ut) és Palóczy gyógyszerárak, C. Maresalul Foch, (Magyar-ucca).

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: északi szelekkel hideg idő, havazás és hófúvás várható.

— **A Magyar Párt kolozsvári tagozatának hivatalos órái.** A Magyar Párt kolozsvári tagozatának titkári hivatala értesíti az elnökségi és a párttagokat, hogy ezen-től minden szerda és szombat este 6—7 óráig elnökségi hivatalos órákat tart, rendelkezésére állva minden párttagnak. Titkári hivatalos óra van mindennap délelőtt 9—1 óráig és délután 4—6 óráig.

— **Roosevelt és Hoover elnökök Amerika pénzügyi helyzetéről tárgyalnak.** Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke Washingtonba utazott, ahol Hooverrel, a volt elnökkel fog tárgyalni az Egyesült Államok pénzügyi helyzetéről.

— **Magyar zongoraművész nagy sikere Párisban.** Károlyi Gyula magyar zongoraművész, Dohnányi tanítványa Párisban Chopin E-moll hangversenyét adta elő óriási sikerrel. A hangversenyen a párisi filharmonikusok működtek közre.

— **Sikkasztással vádolják a volt varsói amerikai követet.** John N. Willys volt varsói amerikai követ ellen, aki az utóbbi 3 esztendőben képviselte az Egyesült Államokat a lengyel fővárosban, sikkasztás címén bünvádi eljárás indult. A vád ellene az, hogy egyik üzletfelétől 250 ezer dollárt sikkasztott.

— **Megszöktek a fogházból a notórius betörők.** Ferenci János, Naida Lajos és Pascu Imre rovottmultu betörők tegnap éjjel szökést kíséreltek meg a brassói fogházból. Agyakat szédésztek és a vasdarabokkal kibontották a cella falait. A zajra figyelmes lett egyik fogházőr, aki a szökést idejében megakadályozta.

## Haditerv

A tűzfát szállító szekér lassan kocogott az ucca havas aszfaltján. A lovak igába gyötörve fáradtan húzták a fával tömött szekeret. A kemény hidegben az emberek futólépekben közlekedtek az uccán. Két kis gyermek szaladt szembe velem. Harisnyátlan lábuk kék-kék fagyva. Dideregtek és meleget fújtak öklükre. Egyszerre csak észrevették a fát szállító szekeret. Összenéztek. És megértették egymást. A pillanat ezredrésze alatt egy és ugyanazon terv fogalmazott meg a rongyos, éhes, fázó gyermekek kis agyában. Hátról reákapaszkodtak a szekérre. Halk óvatossággal. A kocsis semmit sem vett észre. Szép lassan leemelték két nagy darab fát. És megindultak hazafelé. Vitték boldogan hidegtől elgémberedett kezükben a fát. A meleget. Az életet... A ravasz csinyt sokan láttuk. A rendőrfordult, nem nézett oda. Senki sem tiltakozott, senki sem szólt... Mindnyájan bűnösök vagyunk...

(R-ész.)

— **A betörők nappal templomépítésre adományokat gyűjtöttek, éjjel fosztogattak.** Lazarevics Rodoje szvetlityi lakos felesége tegnap este kiment az udvarra, hogy ott a kutyákat eleressze. Az élesskamra előtt egy felfegyverzett alakkal találta magát szemben, aki rávetette magát az asszonyra és fojtogatni kezdte. Az asszony segítségért kiáltott. Férje kést ragadva, ki akart rohanni az udvarra, az ajtónál azonban két fegyveres ember utját állta és, dulakodás kezdődött közöttük. Az egyik támadó Lazarovicsre sűrítette fegyverét, de a golyó célt tévesztett. A másik támadó kését használta és a gazdát nyakánál könnyebben megsebesítette. Közben a szomszédok is észrevették a dulakodást és a gazdálkodó segítségére siettek. A rablók elmenekültek. A rendőrség rövid keresés után a rablókat letartóztatta. A rablók bevallották, hogy nappal templomépítésre adományokat gyűjtöttek a nisi püspök által kiállított igazolvány szerint, éjjel pedig raboltak. A rendőrség mindhármukat letartóztatta.

— **Leugrott a bécsi Szent István-templom tornyából egy öngyilkos hivatalszolga.** Tegnap délelőtt a bécsi Szent István templom tornyából az ucca kövezetére vetette magát Hafner Tivadar 31 éves klagenfurfi hivatalszolga. Szétzúzott tagokkal és kilóccsant agyvelővel terült el a földön. A torony egyik padján talált bucsulevelében azt írta, hogy az öngyilkosságot azért követte el, mert a nála levő hivatalos pénzéből még a múlt év novemberében elvesztett 2700 schillinget. Ezt nem tudta előteremteni s így a szegény elől a halálba menekült.

— **Rövidzárlat okozta az Atlantic hajó katasztrófáját.** Az Atlantic katasztrófája ügyében a vizsgálatot befejezték. Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a hajótűzest rövidzárlat okozta. Merényletről szó sem lehet. Cherbourgban kifogtak egy holttestet a tengerből. Az Atlantic két megmenekült tisztje a holttestben felismerték a hajó egyik mérnökét, aki az égő hajó nagy füstjétől kábultan zuhant a tengerbe és beleveszett.

— **Szigorló orvos és bírósági tisztviselő háboruszkodása.** Beregi Miklósné budapesti bírósági tisztviselőnő panaszt emelt a törvényszéken Fenyő Miksa 41 éves szigorló orvos ellen állandó molesztálás és magánlaksértés miatt. A szigorló orvos erőszakkal behatolt lakásába s amikor tola-kodóan viselkedett, leöntötte egy labor vízzel. Dulakodás közben jött a szobába dr. Láng tanársegéd, a kezelőorvos. Dr. Láng egyik kezében hőmérővel dulakodni kezdett Fenyővel és közben Fenyő Miksa belezuhan a vízzel telt kádba. A bíró felhívására Bereginé csak abban az esetben volt hajlandó kibékülni, ha a szigorló orvos olyan elégtételt ajánl fel, amit felettes hatósága elfogadhat. A tárgyalást elnapolták.

— **Megfulladt a füstben egy bányász és családja.** Campan Pricop laposbányai munkás már évek óta munkanélkül volt. Tegnap este két kiló mátélisztet kaptak szomszédjuktól, hogy szegényes vacsorájukat megfőzzék. Mivel fájuk nem volt, kukoricacsutkával gyújtottak be. Vacsora után lefeküdtek, de előzőleg a kályhát jól megrakták. A rozoga kályha ajtaja kipattant és az izzó parázs a felhalmozott csutkák közé esett. Sűrű füst keletkezett. És az irtózatoss füstben megfulladt az egész család.

**Szombat éjjel 10 és háromnegyed: VAN-E VALAMI ELVÁMOLNI VALÓJA. Felnőtteknek. — Vasárnap d. e. 11-kor: HÓFEHÉRKE. Gyermekelőadás!**

— **Köszödat öntött férje arcába.** Illés István temesvári lakos édesanyjához költözött, mert feleségétől két hónapja elvált. Tegnap éjjel az asszony megleste, amikor volt férje a Varga-féle vendéglőből távozott. Szóváltásba elegyedtek és ekkor az asszony arcába öntötte a köszödat. Bizonyára szeméit akarta kiégetni, azonban a köszöda célt tévesztett és csak arcába ömlött. Az asszonyt letartóztatták.

— **Hány látogatója van a moziknak Amerikában?** Egy amerikai kereskedelmi hivatal kimutatást készített a filmek évi forgalmáról. A kimutatás szerint a moziknak hetenként 185 millió látogatója van. A mozilátogatók száma az Egyesült Államokban meghaladja a kilencven milliót. A jegyek nyolc van százalékát este 7 és 8 óra között adják el.

— **Felakasztotta magát, mert szülei nem engedték el a mulatságra.** Megdöbbenő öngyilkosság történt néhány nappal ezelőtt az aradmegyei Soimos—Buceava köz-ségben. Ma délelőtt a parasztgazdák a közeli erdőben egy felakasztott leány holttestére akadtak. A csendőrség megállapította, hogy az áldozat Morar Jakab gazdálkodó 18 éves Mária nevű leánya. A leány öt nappal ezelőtt mulatságra akart elmenni, szülei azonban ezt megtiltották és efeletti elkeseredésben követte el öngyilkosságát.

— **Eltörlik a halálbüntetést Csehszlovákiában.** A csehszlovák képviselőház költségvetési bizottságában az igazságügyi költségvetés tárgyalása során dr. Meisner igazságügyminiszter bejelentette, hogy a kormány törvényjavaslatot készül benyújtani a halálbüntetés eltörléséről. A miniszter megállapítja, hogy az 1931-es évben a bűnesetek száma csökkent.

— **Öt évre ítélték egy katonát.** A kolozsvári VI-ik hadtest hadbíró-sága öt évi fegyházra ítélte Seica János közkatonát, aki szabadsága alatt megtámadott egy asszonyt, elrabolta négyezer lejét, azután megszökött.

— **Négyes fiukre születtek egy parasztasszonynak.** Róma közelében, Frascatiban egy parasztasszony egyszerre négy fiúnak adott életet. A fiúk a keresztségben Piusz, Viktor, Benito és Romano nevet kapták. Az anya és gyermekei egészségesek.

— **Románia felé menekült a budapesti „Papagáj” mulató tulajdonosa.** A budapesti főkapitányság ma délelőtt rádióközörmést bocsátott ki Gábor Sándor, a Papagáj-mulató megszökött igazgatója ellen. A nyomozás eddigi állása szerint valószínűnek tartják, hogy a kabaré igazgatója Éhn Mariette artistanővel együtt utazott el. Egyes értesülések szerint Gábor Sándor Románia felé szökött.

— **Sárgaság járvány dühög Londonban.** Az angol fővárosban hetek óta egyre szaporodnak a sárgaságban való megbetegedések. A hatalmas méreteket öltött járvánnyal szemben az egészségügyi hatóságok minden intézkedést megtettek. Londonban az összes iskolákban a járvány miatt szünetelnek a tanítások.

— **Leesett a harmadik emeletről az ucca kövezetére és szörnyethalt egy gyári szolga.** A bukaresti Benito Mussolini-ucca 32. szám alatt levő olasz konzulátus palotájában súlyos szerencsétlenség történt. Gondari Demeter, a „Parola”-gyár szolgája harmadik emeleten levő lakásának az ablakait beakarta tenni, de véletlenül megcsuszott és kiesett az ucca kövezetére. A mentők rövid idő alatt kiszállították a helyszínére, de mielőtt beszállították volna a kórházba, a szerencsétlen szolga utközben meghalt.

— **Hurkot kötött a nyakára nadrágszíjával és gyapjúsáljával egy életunt asztmás vendéglős.** Szalai István 63 éves temesvári vendéglős „a kínaihoz” címzett vendéglős a „Kínaihoz” címzett a vendéglő konyhájában. Tegnap, amikor az alkalmazott elment a „Kínaihoz” című vendéglőbe, nyitva találta a konyhaajtót. Az öreg Szalai az ágy lábánál holtan guggolt a földön. Nyakán hétszeres hurok: nadrágszíja hatszor volt a nyaka köré csavarva, egyszer pedig egy gyapjúsál. A kerületi orvos megjelent a helyszínen és megvizsgálta a holttestet. Szalai bucsulevelét is hagyott, hátra amelyben bejelentette halálát és ennek okául állandó családi viszálykodását említi meg. Az orvos véleménye szerint Szalai már abban a pillanatban kisenvedett, amikor a szíjait szorosan a nyakára csavarta. Halálát pedig asztmája idézte elő. Az orvos az esetet bejelentette az ügyészségnek és boncolást kért.

— **Motorosvonat fog közlekedni Budapest—Bécs között.** A magyar államvasutak igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a budapest bécsi vonalon motorosvonatokat fog járatni. Egyelőre hat motoroskocsi beállítását vették tervbe, amelyeket nyerslajjjal fűtenek és sebességük eléri az óránkénti száz kilométert. Egy motoroskocsi száz személy befogadására alkalmas.

## Egy darab középkor az ítélőtábla előtt

# Lenyuzták fejbőrüket, bikacsökkel véresre verték, elevenen sirba temették a lopással gyanúsított cigányzenészeket a gyulafehérvári kivallató detektívek

**'Erkölcsei szégyene az emberiségnek ez a vádirat' - mondta a vizsgálóbíró**

CLUJ-KOLOZSVÁR. Sötét bűnügy tárgyalását kezdte meg tegnap a kolozsvári ítélőtábla Radulescu-tanácsa. Miközben az elnök felolvassa a vádiratot, lassan egy

**a középkori borzalmakat is megszégyenítő kivallatása bontakozik ki néhány hatalmas tébolyban szenvedő embernek.**

Meredt szemekkel hallgatja a tárgyalás közönsége azt a sok iszonyatot, ami a vádiratban van. A legerősebb idegzetű ember is megborzik, mintha kérdezné, hogy a huszadik században s a művelt Európában vagyunk-e? A rend és közbiztonság őre-e ezek az emberek? Hiszen emberemlékezet óta ilyen vád nem hangzott el az országutak vámszedői, a társadalom számkivetettjei ellen sem.

## MI TÖRTÉNT 1930 OKTÓBERÉBEN GYULAFEHÉRVÁRON?

Még 1930 októberében behatoltak dr. Sava Aurél volt gyulafehérvári polgármester és Buda Miklós lakására, ahonnan több értéktárgyat emeltek el. A lopás gyanúja három gyulafehérvári cigány, Adam Ilie, Angel Zoltán zenészek és Avram Ilie felé terelődött. Dr. Muntean volt kolozsvári ügyvéd a gyulafehérvári rendőrség vezetője Szens Emil subkomiszárt és Tipa Juon, valamint Petrovic Juon detektíveket bizta meg a tettesek kézrekerítésével. Ezek a három cigányt elő is állították, mint gyanúsítottakat. Az egyik gyanúsítottból, Avram Ilieből sikerült is beismerő vallomást kiesikarni. Hogy mi módon...

## A GYULAFEHÉRVÁRI INK-VIZITOROK

A vádirat röviden és halározottan hangzik. A gyulafehérvári törvényszék vizsgálóbírójának jegyzőkönyve a következőket mondja el: Miután a vádlottakat felkísérték a rendőrség hivatalos helyiségébe, dr. Sava Aurél volt polgármester és Sava Cornél volt rendőrspektor utasítására

**Petrovics Joan detektív bikacsökkel véresre verte őket.**

Majd Szenes Emil subkomiszár vette át a munkát. Adam Ilie újra megverte, majd

**a kezében lévő ceruzára esavarta fel a gyanúsított haját és teljes erejéből cibálni kezdte mindaddig, míg annak fejbőréből egy sávot ki nem szakított.**

Utánna ismét

**Petrovics folytatta a torturát bikacsökkel, amit aztán Adam Ilie nek a torkába is nyomott.**

Ugyanigy járt Angel Zoltán zenész, kinek

**a talpát három éjszaka véresre verték közös munkával dr. Muntean és társai.**

Hogy a megkínzottak el ne unják magukat, a rendőri talentumok gondoskodtak változatosságról is. Ejjel 11 óra után dr. Muntean rendőrfőnök Tipa Juon detektív társaságában egyenként

**kivezette a három összekötött kezű embert a rendőrség kertjébe. Kezükből égő gyertyát adtak s vitték őket - amint a gyanúsítottaknak mondták - kivégezni. A kertben aztán ásóval megásatták a sirjaikat s elimádkoztatták velük a Miatyánkot.**

Alig fejezték be a szerencsétlenek az imát,

**szemeiket bekötötték és a megásított sir szélére terdepellették. Erre dr. Muntean egy katonafegyvert vett a kezébe, amelyet vaktöltéssel töltött meg, Tipa Juon detektív pedig úgy helyezkedett el, hogy amikor főnöke a fegyvert elsüti, a delikvens a sirba lőkhessen. A jól sikerült „kivégzés” után még el is földelték a szerencsétleneket.**

Csak percek múlva kaparták ki őket a föld alól. Akkor aztán törvényszékesdit játszva,

**két égő gyertya közé helyezték feszület előtt eskették meg őket, hogy a lopásban nem vettek részt.**

Eddig szól a vádirat, amelyhez a gyulafehérvári törvényszék vizsgálóbírája azt a megjegyzést fűzte, hogy

**„erkölcsi szégyene az emberiségnek.”**

Rădulescu táblai elnök borzongva folytatja a kihallgatásokat, amilyen a vádlottak oly neveltséges módon védekeznek, hogy az elnök **rászól dr. Munteanra, hogy szüntesse be a hazudozásait.** Dr. Ilie főügyész a tárgyalás keretén belül még

**külön is vádat emel az összes vádlottak ellen hamis tanúzásért.**

Az egyik szenvedő fél Angel Zoltán kihallgatása alatt

**olyan megrázó erővel adja elő a történeteket, hogy a hallgatók közül többen felkelnek és elhagyják a termet.**

Amikor a szembesítésekre kerül a sor, a vádlottak teljesen összezavarodnak, lassan

**kezdik beismerni a terhükre rótt bűncselekményeket s így a vádak beigazolását nyertek.**

A tanács még sem várja, míg minden pontját elismerik a vádnak, hanem ítélethozatalra vonul vissza.

Ma délelőtt hirdette ki az ítélőtábla az ítéletet.

**Az összes vádlottakon meglát- szik a nyugtalanul eltöltött éjszaka.**

Meglepetésre azonban a tanács nagyon humanusan járt el.

**Dr. Muntean fővádlottat és Tipa Juont egy-egy havi fogházra, Szens Emilt és Petrovici Juont pedig 10-10 napi fogházra ítélte.**

Az ítélet ellen úgy a vádlottak, mint az ügyész felelkeztek.

Szántó ezután megállapítja, hogy a jugoszláv kormány ezzel a lépéssel nemcsak a kisebbségek kulturális jogainak tiszteletbentartásának akarja kifejezésre juttatni, hanem lehetővé akarja tenni a jugoszláv magyar baráti jóviszony helyreállítását is. Az együttműködést mindenekeelőtt gazdasági, azután pedig politikai téren akarják előkészíteni.

## Kolozsvári pékek harca vagy: maximált kenyérárak és másfélejes péksütemények

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tudvalevő, hogy a kolozsvári ármegállapító bizottság a kenyér árát a következőképpen maximálta: az egységes fehérkenyeret 9.50-re, míg a barnát 8.50-re szállította le, a péksütemények, kiflik és zsemlyék ára pedig továbbra is 2 lej maradt darabonként.

A napokban egyik régi Kossuth Lajos-uccai péküzem lerakatot állított fel a Rákóczi-úton az ottan vevőközönségének célszerű kiszolgálására s ott az előirt árak szerint árusítja süteményeit. Azonban ugyanebben a kerületben levő lerakatában egy Ferenc József-úti konkurrens pék a kifli és zsemlye árát 1.50-re csőkeztette, hogy letörje az új üzlet életképességét. Különösen jelenség hogy ez a pék a fő- és többi fiókjüzeteiben mindenütt lejért árusítja a kiflit és a zsemlyét csak a Rákóczi-úton adja olcsóbban. Az ilyen „tisztelesség” kifliharcot tehát az illetékes bizottság figyelmébe ajánljuk, amely eze után az egész városban maximálhatja a péksütemények árát darabonként 1.50 lejre, azaz amennyire most is adja a konkurrens péküzlet.

**- Megszeneledett hullájár** akadtak egy öreg asszonynak, akinek a petróleum lámpából akart tüzet gyújtani. Constancában a Cuz Voda-ucca 8. szám alatti lakásban reggel korán négy órakor a szomszédok arra ébredtek fel, hogy a szobájukban fojtogató füst volt. Azonnal kiugrottak az ágyból és észrevették, hogy a füst az egyik szomszéd lakónak, Coconi Mihálynak szobájából a szellőztető nyíláson keresztül szivárgott át a többi lakásokba. A felébredt szomszédok azonnal az özvegy szobájához rohantak, zörgettek, kiabáltak, azonban egy hang sem hallatszott ki. Erre betörték az ajtót és ekkor borzalmas látvány tárult a szemük elé. Az egész szoba lángokban állt és a szoba közepén az öreg asszony megszeneledett, füstölő hullája feküdt. Az értesített rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre s először azt hitte, hogy valaki bűntény forog fenn és így irányban indította be a nyomozást. Azonban később kiderült, hogy az öreg asszony reggel korán felkelt és meg akarta gyújtani a tüzet, de spórolási szempontból az égő lámpa lángjánál akart egy darab papírost meggyújtani és azt gyújtani be a konyha tüzet. A lámpát azonban kiejtette kezéből, amely eltört, a kifolyt petróleum meggyulladt, lángjai az öregasszony ruhájába kaptak és szinte pillanatok alatt végeztek a szerencsétlen öregasszonnyal.

## Betolakodott a Balkán a kolozsvári kávéházakba és éttermekbe

CLUJ-KOLOZSVÁR. Emlékeztetes, hogy tavaly és tavalyelőtt a Főter minden sarkán kosaras emberek telepedtek le. A kosarakban az ugynevezett „zárt sorsjegyek” voltak felhalmozva és a mellettük álló kikiáltók és alkalmi bankárok éktelen orditásokkal kínálták őket, vagy tizlejes sorsjegyeiket, amellyel a bankárok szerint még tízezer lejt is lehetett nyerni. Mostanában az emberek idegzete és fantáziája a véletlenre és a csodákra van alapítva s így természetes volt, hogy

**a csodavárók egész tömege pengette le a sorsjegyek árát amelyet azután csalódottan bontott ki, mert a nyereség**

**nem az övé, hanem a zugbankáré maradt.**

kezét ezekre a kufárokra. Akkoriban a rendőrség rátette a

**és kiirtotta őket a piacról.**

Ugy látszik azonban, hogy ez a járvány eddig csak lappangott, mert mostanában délből és délelőttől és délután a kávéházakat lepik el a tászkás bankárok, akik díszkréten odaállnak az asztalok elé és a vendégek orrához tolják alkalmi ötletes sorsjegyeiket.

Hisszük, hogy a rendőrség cikkünk alapján megtisztítja a lakókat ezektől a kártékony zugbankároktól.

## Magyar tanítóképzőt létesítenek Jugoszláviában

BELGRÁD. Szántó Gábor, jugoszláviai magyar képviselő az ottani magyar lapokban bejelenti, hogy

**Jugoszláviában magyar tanítóképző intézetet létesítenek.**

A közoktatásügyi miniszter kötele-

ző ígéretet tett neki, hogy ezt az intézetet

**már a jövő iskolai év elején megnyitják és ezzel megkezdődik Jugoszláviában a magyar tanszemélyzet kiképzése.**